

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาผลของความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ต่อการให้อภัยระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์ฉันเพื่อน ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร
- ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมีจำนวน 380 คน แบ่งเป็นชาย 184 คน หญิง 196 คน และผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อมูลที่สมบูรณ์จากการตอบแบบประเมินลักษณะสถานการณ์ แบบประเมินการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์และแบบวัดความใกล้ชิด ผู้วิจัยคัดเลือกข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขการทดลองทั้ง 8 เงื่อนไข โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อมูลดังนี้

1. คัดเลือกตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินลักษณะสถานการณ์ได้ตรงตามเงื่อนไขสถานการณ์ คือ สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง หรือเสียใจ
2. คัดเลือกตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ได้ตรงตามเงื่อนไขความรุนแรงของสถานการณ์ คือ ตัวอย่างในเงื่อนไขรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยจะต้องมีคะแนนรับรู้ความรุนแรงระหว่าง 1 ถึง 3 และตัวอย่างในเงื่อนไขรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมากจะต้องมีคะแนนความรุนแรงระหว่าง 5 ถึง 7 ผู้ที่มีคะแนนไม่ตรงตามเกณฑ์นี้จะถูกตัดทิ้งจากการวิเคราะห์ข้อมูล

3. คัดเลือกตัวอย่างที่ตอบแบบวัดความใกล้ชิดได้ตรงตามเงื่อนไขความใกล้ชิด คือ ค่าระดับคะแนน 1 ถึง 3 จัดเป็นความใกล้ชิดระดับต่ำ หรือค่าระดับคะแนน 5 ถึง 7 จัดเป็นความใกล้ชิดระดับสูง ผู้ที่มีคะแนนไม่ตรงตามเกณฑ์นี้จะถูกคัดทิ้งจากการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกทั้ง 3 ขั้นตอนมีจำนวน 295 คนจัดเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเข้าในแต่ละเงื่อนไขของการทดลอง (Random assignment) จำนวนเงื่อนไขละ 30 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งหมด 240 คนดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1

สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง (N=240)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	101	42.1
หญิง	139	57.9
2. อายุ (ปี)		
17	14	5.8
18	78	32.5
19	77	32.1
20	44	18.3
21	22	9.2
22	5	2.1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ชั้นปี (การศึกษาระดับอุดมศึกษา)		
1	89	37.1
2	63	28.3
3	43	17.9
4	39	16.3
5	1	0.4
4. คณะ		
อักษรศาสตร์	40	16.7
ครุศาสตร์	35	14.6
วิทยาศาสตร์	35	14.6
สหเวชศาสตร์	9	3.8
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	38	15.8
รัฐศาสตร์	12	5.0
ศิลปกรรมศาสตร์	10	4.2
วิศวกรรมศาสตร์	51	21.3
สัตวแพทยศาสตร์	5	2.1
ทันตแพทยศาสตร์	5	2.1

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังรายละเอียดในตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยในสถานการณ์โกรธเคือง ผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้โกรธเคืองในระดับต่ำ และเมื่อรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมากมีคะแนนการให้อภัยน้อยที่สุด ($M = 76.87$) ส่วนผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้โกรธเคืองในระดับสูง และเมื่อรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยมีคะแนนการให้อภัยมากที่สุด ($M = 113.13$)

ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจในระดับต่ำและเมื่อรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมากมีคะแนนการให้อภัยน้อยที่สุด ($M = 99.80$) ส่วนผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจในระดับสูง และเมื่อรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยมีคะแนนการให้อภัยมากที่สุด ($M = 120.23$)

ในทั้ง 2 สถานการณ์ การรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยจะมีคะแนนการให้อภัยมากกว่าการรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมาก และความใกล้ชิดในระดับสูงจะมีคะแนนการให้อภัยมากกว่าความใกล้ชิดในระดับต่ำ ส่วนสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจจะมีคะแนนการให้อภัยมากกว่าสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง

ตารางที่ 2

จำนวนตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการให้อภัยจำแนกตามสถานการณ์และเงื่อนไขการทดลอง

ระดับความใกล้ชิด	การรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์								
	รุนแรงมาก			รุนแรงน้อย			รวม		
	n(ชาย,หญิง)	M	SD	n(ชาย,หญิง)	M	SD	n(ชาย,หญิง)	M	SD
สถานการณ์โกรธเคือง									
สูง	30(17,13)	96.10	17.67	30(11,19)	113.13	14.86	60(28,32)	104.62	18.32
ต่ำ	30(11,19)	76.87	20.52	30(13,17)	99.50	13.32	60(24,36)	88.18	20.60
รวม	60(28,32)	86.48	21.32	60(24,36)	106.32	15.59	120(52,68)	96.40	21.10
สถานการณ์เสียใจ									
สูง	30(12,18)	102.87	13.57	30(8,22)	120.23	6.75	60(20,40)	111.55	13.77
ต่ำ	30(15,15)	99.80	19.37	30(14,16)	103.73	12.93	60(29,31)	101.77	16.45
รวม	60(27,33)	101.33	16.65	60(22,38)	111.98	13.18	120(49,71)	106.66	15.88

I 20608354

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ความใกล้ชิดระดับสูงจะทำให้เกิดการให้อภัยมากกว่าความใกล้ชิดในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2 ในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง การรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยจะทำให้เกิดการให้อภัยมากกว่าการรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมาก

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางดังรายละเอียดในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคืองผลหลัก (main effect) ของระดับความใกล้ชิดมีนัยสำคัญทางสถิติ $F(1, 116) = 28.63, p < .001$ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างกลุ่มที่มีระดับความใกล้ชิดสูง ($M = 104.62$) และกลุ่มที่มีความใกล้ชิดระดับต่ำ ($M = 88.18$) ดังแสดงในตารางที่ 2 ปรากฏว่า ในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคืองผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้โกรธเคืองในระดับสูงมีการให้อภัยมากกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้โกรธเคืองในระดับต่ำ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

นอกจากนี้ยังพบผลหลัก (main effect) ของการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์มีนัยสำคัญทางสถิติ $F(1, 116) = 41.70, p < .001$ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างกลุ่มที่มีการรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อย ($M = 106.32$) และกลุ่มที่มีการรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมาก ($M = 86.48$) ดังแสดงในตารางที่ 2 ปรากฏว่าในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ผู้ร่วมการวิจัยที่รับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยมีการให้อภัยมากกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่รับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมาก ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

ส่วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ $F(1, 116) = 0.83, ns$ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการให้อภัยในสถานการณ์ที่ทำให้
โกรธเคือง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความใกล้ชิด (C)	8,101.63	1	8,101.63	28.63***
การรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ (S)	11,800.83	1	11,800.83	41.70***
C x S	235.20	1	235.20	0.83
ความคลาดเคลื่อน	32,823.13	116	282.96	
รวม	1,168,116.00	119		

*** $p < .001$

สมมติฐานข้อที่ 3 ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ความใกล้ชิดในระดับสูงจะทำให้เกิดการ
ให้อภัยมากกว่าความใกล้ชิดในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 4 ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ การรับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรง
น้อยจะทำให้เกิดการให้อภัยมากกว่าการรับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงมาก

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางดังรายละเอียดในตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า
ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ผลหลัก (main effect) ของระดับความใกล้ชิดมีนัยสำคัญทาง
สถิติ $F(1,116) = 14.87, p < .001$ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างกลุ่มที่มี
ระดับความใกล้ชิดสูง ($M = 111.55$) และกลุ่มที่มีความใกล้ชิดระดับต่ำ ($M = 101.77$) ดังแสดง
ในตารางที่ 2 ปรากฏว่าในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้
เสียใจในระดับสูงมีการให้อภัยมากกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจใน
ระดับต่ำ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

นอกจากนี้พบว่าผลหลัก (main effect) ของการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์มีนัยสำคัญทางสถิติ $F(1,116) = 17.62, p < .001$ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างกลุ่มที่มีการรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อย ($M = 111.98$) และกลุ่มที่มีการรับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมาก ($M = 101.33$) ดังแสดงในตารางที่ 2 ปรากฏว่าในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจผู้ร่วมการวิจัยที่รับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงน้อยมีการให้อภัยมากกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่รับรู้สถานการณ์ว่ามีความรุนแรงมาก ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สัดส่วนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์มีนัยสำคัญทางสถิติ $F(1,116) = 7.01, p < .01$ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

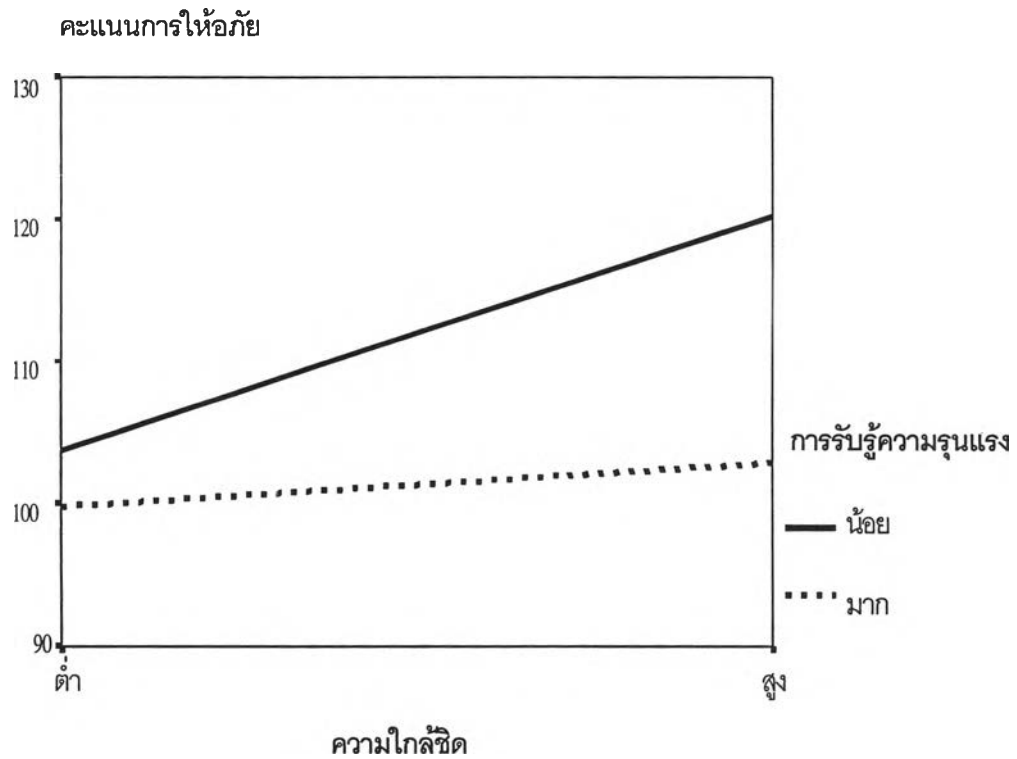
ตารางที่ 4

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการให้อภัยในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความใกล้ชิด (C)	2,871.41	1	2,871.41	14.87***
การรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ (S)	3,402.68	1	3,402.68	17.62***
C x S	1,353.41	1	1,353.41	7.01**
ความคลาดเคลื่อน	22,405.50	116	193.15	
รวม	1,395,153.00	119		

** $p < .01$, *** $p < .001$

ผู้วิจัยได้พลอตกราฟเพื่อแสดงปฏิสัมพันธ์ของ 2 ตัวแปรดังแสดงในรูปที่ 2 และผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ทดสอบค่าผลหลักอย่างง่าย (simple main effect) ด้วยวิธีเปรียบเทียบต่าง (contrast)

รูปที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและการรับรู้ความรุนแรงของสถานการณ์ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติที (t-test) พบว่าผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจในระดับสูงและเมื่อรับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงน้อยมีการให้อภัยสูงกว่าบุคคลที่รับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $t(42.53) = 6.27, p < .001$ ส่วนผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจ ในระดับต่ำเมื่อรับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงน้อยมีการให้อภัยไม่แตกต่างจากบุคคลที่รับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $t(50.56) = 0.93, ns$

เมื่อมีการรับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงน้อย ความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจในระดับสูงจะทำให้มีการให้อภัยมากกว่าความใกล้ชิดในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $t(43.73) = 6.19, p < .001$ และเมื่อมีการรับรู้สถานการณ์ที่มีความรุนแรงมาก ความใกล้ชิดกับบุคคลที่ทำให้เสียใจในระดับสูงมีการให้อภัยไม่แตกต่างจากความใกล้ชิดในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $t(51.94) = 0.71, ns$

สมมติฐานข้อที่ 5 สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจจะทำให้เกิดการให้อภัยมากกว่า
สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคืองและสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจดังรายละเอียดในตารางที่ 5 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ $t(238) = 4.25, p < .001$ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ ($M = 106.65$) และสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ($M = 96.40$) ดังแสดงในตารางที่ 2 แสดงว่าผู้ร่วมการวิจัยที่อยู่ในสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจจะมีการให้อภัยมากกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่อยู่ในสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่าสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5

ตารางที่ 5

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้อภัยระหว่างสถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคืองและสถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ

สถานการณ์	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ	120	106.66	15.88	4.25***
สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง	120	96.40	21.10	

*** $p < .001$